

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Т. в. о. Президента
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Т. О. Ярошенко
«14» лютого 2018 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФАХУ
для вступників на навчання до аспірантури для здобуття ступеня
доктора філософії (PhD) за спеціальністю
«081 Право»
(галузь знань: 08 «Право»)

Схвалено
Вченою радою
факультету правничих наук
(протокол № 2 від 12 лютого 2018 р.)

Голова Вченої ради
декан

Д. С. Азаров

КИЇВ – 2018

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Складання вступного іспиту з фаху передбачено Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» в 2018 р. (далі – Правила) для тих абітурієнтів, які вступають на навчання до аспірантури НаУКМА для здобуття ступеня доктора філософії (PhD) з відповідних спеціальностей, зазначених у *додатку 1* до Правил.

Вступний іспит з фаху за спеціальністю 081 «Право» має за мету з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з правових наук; визначення готовності вступників до засвоєння програми підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації, яка відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Вступний іспит з фаху за спеціальністю 081 «Право» проводиться у формі **усного екзамену**, під час якого кожен абітурієнт надає відповіді на три питання, вміщені в обраному ним білеті.

Кількість білетів – 30

Час на підготовку до відповіді – 30 хв.

Тривалість опитування одного абітурієнта до 30 хв.

Зразок білета:

1. Конституція, її основні риси і місце в правовій системі держави.
2. Поняття публічного та приватного права та основні тенденції їх розвитку.
3. Система права та тенденції її розвитку.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ФАХУ

1. Акти тлумачення правових норм, їх юридична природа і види.
2. Багатоманітність підходів до праворозуміння і єдність поняття права: чи можливо це?
3. Верховенство права та його основні вимоги. Співвідношення з принципом законності.
4. Динамічне тлумачення нормативних актів: поняття та особливості.
5. «Дух» і «буква» у праві.
6. Загальна теорія права і філософія права: співвідношення.
7. Загальні принципи права як джерело права України.
8. Загальнотеоретичне правознавство: тенденції розвитку.
9. Конституція, її основні риси і місце в правовій системі держави.
10. Методологія правознавства і методологія права: співвідношення.
11. Нормативний договір як джерело права України.
12. Норми права і правовідносини: співвідношення.
13. Особливості правової системи України та її місце серед правових систем сучасності.
14. Поняття правового нігілізму, причини існування та шляхи подолання.
15. Поняття публічного та приватного права та основні тенденції їх розвитку.
16. Правова природа рішень Конституційного Суду України.
17. Судова практика в правовій системі України
18. Спеціально-наукові методи дослідження.
19. Співвідношення національного і міжнародного права.

20. Окремонаукові методи дослідження в правознавстві.
21. Юридичні колізії та засоби їх вирішення.
22. Природно-правова доктрина: генезис, еволюція та сучасний стан.
23. Соціологічна юриспруденція: генезис, еволюція, значення для сучасної правової доктрини.
24. Юридичний позитивізм: генезис, еволюція, сучасні варіанти та їх значення для вітчизняного правознавства.
25. Інтегративна юриспруденція: генезис, сучасні оцінки та можливості використання у вітчизняній правовій теорії і практиці.
26. Права людини і право: лінії взаємозв'язків.
27. Взаємодія держави і права та її аспекти. Сфери і способи впливу держави на право.
28. Основні способи впливу права на державу.
29. Юридичне тлумачення : основні види.
30. Тлумачення правових норм і правотворчість.
31. Верховенство права і правова держава : співвідношення.
32. Верховенство права і соціальна держава: лінії взаємозв'язків.
33. Система права та тенденції її розвитку.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Загальна теорія права : Підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. — К. : Ваіте, 2015.
2. Алексеев С. С. Общая теория права. — М. : Проспект, 2008.
3. Бержель Ж.-Л. Общая теория права. — М. : Nota Bene, 2000.
4. Поляков А. В., Тимошина Е. В. Общая теория права. — СПб. Изд-во юрид. ф-та СПбГУ, 2006.
5. Поль Рікер Право і справедливість. — К. : Дух і літера, 2002.
6. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України. — К. Ліра-К, 2010, 2012.
7. Конституційне право України / за ред. Колісника В. П., Барабаша Ю. Г. — Х. : Право, 2010.
8. Кравченко В. В. Конституційне право України. — К. : Атіка, 2009.
9. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. — К. Юрінком Інтер, 2012.
10. Конституційне право України. Академічний курс підруч у 2 т. О Т. 1 / за ред. Погорілко В. Ф. — К. : Юридична думка, 2006; Т. 2 / за заг. ред. Шемшученка Ю. С. — К. Юридична думка, 2008.
11. Пушкіна О. В. Система прав і свобод людини та громадянина в Україні: теоретичні та практичні аспекти забезпечення. — К. : Логос, 2006.
12. Рабинович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина. — К. : Атіка, 2004.
13. Скрипнюк О. В. Конституція України та її функції: проблеми теорії та практики реалізації. — К. : Академія правових наук України, 2005.
14. Лозовой В. О., Петришин О. В. Професійна етика юриста. — Х. : Право, 2004. — 172 с.
15. Історія держави і права України. Академічний курс. У 2-х т. / за ред. В. Я. Тація, А. Й. Рогожина, В. Д. Гончаренка — К. : Ін Юре, 2007. — Т. 1.
16. Статут Організації Об'єднаних Націй 1945 р.
17. Статут Міжнародного Суду Справедливості ООН 1945 р.
18. Загальна декларація прав людини 1948 р.
19. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права 1966 р.
20. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р.
21. Конвенція про право міжнародних договорів 1969 р.

22. *Угоря* про асоціацію між Україною та СС 2014 р.
23. Антонович М. М. Міжнародне право : Навчальний посібник. — К. : Юрінком Інтер, 2011.
24. Загальне адміністративне право : підручник / [Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтець-ка А. А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. — К. : Юрінком Інтер, 2015.
25. Мельник Р. С., Бевзенко В. М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / за заг. ред. Р. С. Мельника. — К. : Ваіте, 2014.
26. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення: навч. посіб. / Кузьменко О. В., Пругатир М. В., Пастух І. Д. та ін. — К. : Центр учбової літератури, 2016.
27. Адміністративне право України. Академічний курс : Підручник: у 2 т. / відп. ред. В. Б. Авер'янов. О Т. 1 : Загальна частина. О К. : Юридична думка, 2007; Т. 2: Особлива частина. О К. : Юридична думка, 2009.
28. Адміністративне право України : Підручник / Т. О. Коломосць (заг. ред.). О К. : Істина, 2009.
29. Адміністративне судочинство України: навч. посіб. / [Н. П. Бортник та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. І. Остапенка ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. — 233 с.
30. Адміністративне судочинство України: теорія та практика: монографія / [Смокович М. І. та ін.] ; за заг. ред. О. М. Нечитайла, Голови Вищ. адмін. суду України, канд. юрид. наук ; Вищ. адмін. суд України. — К. : Ваіте, 2015.
31. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві : Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. — К., 2015.
32. Колпаков В.К. Юрисдикція адміністративних судів : монографія у 2 кн. / В. К. Колпаков, В. В. Гордєєв. — Х. : Харків юрид., 2011.
33. Смокович М. І. Визначення юрисдикції адміністративних судів та розмежування судових юрисдикцій : монографія / М. І. Смокович. — К. : Юрінком Інтер, 2012.
34. Цуркан М. І. Правове регулювання публічної служби в Україні. Особливості судового розгляду спорів / М. І. Цуркан. — Х. : Право, 2010.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати вступного іспиту з фаху за спеціальністю 081 «Право» оцінюються за 100-бальною шкалою.

Оцінювання усних відповідей абітурієнта на питання екзаменаційного білета за спеціальністю 081 «Право» здійснюється за такими критеріями:

Сумарна кількість балів за усні відповіді на питання білета	Критерії оцінювання
91 – 100	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді на всі 3 екзаменаційні питання, виявив глибоке розуміння їхньої суті та змісту, а також високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації засвоєного матеріалу, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
76 – 90	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді не менше ніж на 2 екзаменаційні питання або правильно, але недостатньо повно, відповів на всі 3 питання. Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень засвоєння програмного матеріалу, здатність до його аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
50 – 75	Абітурієнт надав правильну та повну відповідь не менше ніж на одне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
0 – 49	Абітурієнт не надав правильної та повної відповіді на жодне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.

Абітурієнт вважається таким, що склав вступний іспит з фаху за спеціальністю 081 «Право», якщо його оцінка за усні відповіді на питання екзаменаційного білету становить 50 – 100 балів.

У випадку, якщо екзаменаційна оцінка є нижчою за 50 балів (0 – 49 балів), абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність 081 «Право».

Гарант освітньо-наукової програми
III рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»

